

<http://www.moderntechno.de/index.php/meit/article/view/meit10-03-013>

DOI: 10.30890/2567-5273.2019-10-03-013

INTEGRATED ELEMENTARY SCHOOL EDUCATION IS AN IMPORTANT PREREQUISITE FOR FORMING A STUDENT'S CREATIVE PERSONALITY

ІНТЕГРОВАНЕ НАВЧАННЯ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ – ВАЖЛИВА ПЕРЕДУМОВА ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ УЧНЯ

Kharkovko T.P. / Харковенко Т. П.

Methodist teacher / учитель методист

Bashtankivskiy Scientific and Production Complex

Kodimsky Scientific and Production Complex «Secondary School I - III с.

Баштанківський НВК «ЗШ I – II ст.- ДНЗ»

Кодимського НВК «ЗШ I – III ст.- ДНЗ»

В даній роботі розглядається інтегрований підхід у навчанні молодших школярів. Державним стандартом початкової загальної освіти передбачається одне з найголовніших завдань школи — всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей, розвиток самостійності, творчості та допитливості. Завданням надзвичайної ваги є утримання у дитини позитивного ставлення й інтересу до навчання. Завдання ці реалізуються сукупністю навчальних предметів, кожен з яких — це важлива складова частина змісту початкової освіти.

Саме тому уроки в початковій школі повинні носити новий творчий характер, включаючи надзвичайно цінні та продуктивні пошуки педагогічної науки й практики щодо розробки інтегрованих курсів та уроків.

Ключові слова: інтеграція, інтегроване навчання, школа.

Державним стандартом початкової загальної освіти передбачається одне з найголовніших завдань школи — всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей, розвиток самостійності, творчості та допитливості. Завданням надзвичайної ваги є утримання у дитини позитивного ставлення й інтересу до навчання. Завдання ці реалізуються сукупністю навчальних предметів, кожен з яких — це важлива складова частина змісту початкової освіти.

Саме тому уроки в початковій школі повинні носити новий творчий характер, включаючи надзвичайно цінні та продуктивні пошуки педагогічної науки й практики щодо розробки інтегрованих курсів та уроків. Потрібно запозичувати найкращий досвід вчителів, шукати нові можливості засвоєння учнями нових знань.

Інтеграція (лат. integer) – повний, цілий, об'єднання в єдине ціле раніше ізольованих частин, елементів, що супроводжуються ускладненням і зміцненням зв'язків. Під інтеграцією вбачають становлення цілісності, взаємозв'язку, впливу понять і теорій з різних галузей знань про предмет, явище. Інтеграція предметів, сьогодні у сучасній школі – один із напрямків активних пошуків нових педагогічних рішень, розвитку творчого потенціалу педагогічних колективів з метою ефективного й розумного впливу на учнів.

Концепція інтеграції освіти була запропонована Я. А. Каменським, який вважав, що для формування цілісної системи знань важливо послідовно

встановлювати зв'язки між навчальними предметами.

В Україні принцип інтеграції проголошений основним принципом реформування освіти поряд з принципами гуманізації та демократизації. Інтеграційні процеси базуються на трьох складових: методологічній, психологічній, дидактичній.

Інтеграція навчання відрізняється різноманітними, чисельними асоціаціями, емоціями, дає можливість підводити учнів до потреби міркувати, висловлювати свої думки, застосовувати власний досвід, готувати дітей до подальшого вдалого пристосування до потреб сьогодення.

Актуальність ідеї інтегрованого навчання в тому, що вона є оптимальною для сучасного етапу розвитку національної школи.

Основними ідеями інтегрованого навчання є:

- Особистісна спрямованість навчання (людина – головна цінність освітнього процесу).

- Пріоритет основних мотивів у навчанні (спонукальні, внутрішні, зовнішні й організаційні).

- Системність у навчанні.

- Проблемність навчання.

- Рефлексія діяльності.

Метою інтегрованого навчання є:

- Формування в учнів цілісного світогляду про навколишній світ.

- Активізація їхньої пізнавальної діяльності.

- Підвищення якості засвоєння прийнятого матеріалу.

- Створення творчої атмосфери в колективі.

- Виявлення в школярів здібностей та їх особливостей.

- Формування навичок самостійної роботи з додатковою літературою, опорними словами та схемами.

- Підвищення інтересу до матеріалу, що вивчається.

- Ефективність реалізації розвитку виховної функції навчання.

Ідеї інтегрованого навчання сьогодні надзвичайно актуальні, оскільки сприяють успішній реалізації нових освітніх завдань: дають можливість учителеві разом із учнями опанувати значний за обсягом навчальний матеріал, досягнути формування міцних, усвідомлених міжпредметних зв'язків, уникнути дублювання у висвітленні низки питань, усунути перевантаження учнів, скоротити кількість навчальних годин для предметів розвивально – виховного циклу. Всі прогресивні системи освіти світу свідчать про те, що для дітей молодших класів природовідповідний спосіб інтегрованого навчання і сприйняття світу через діяльність. Простими словами: кожен день в школі буде мати свою тему дня. Наприклад, якщо тема дня вода, всі предмети – читання, математика, мистецтво, природознавство – крутяться навколо цієї теми. Це сприяє виробленню в дитини інтегрованого сприйняття світу.

Окрім того, вчителі будуть впроваджувати нові форми роботи з дітьми, управління класом, працювати над проектами учнів, більше проводити прогулянки з учнями на свіжому повітрі.

Нині особливо гостро постає проблема пошуку внутрішніх резервів

підвищення результативності навчання.

Інтеграція навчання має певні підстави для впровадження:

- Наявність інтегрованих процесів у всіх сферах учнівської діяльності.
- Природна потреба молодших школярів цілісно розпізнавати навколишній світ.
- Створення сприятливих умов для реалізації особистісного навчання.
- Необхідність усунення перевантаження учнів та дублювання навчального матеріалу.
- Поглиблення всебічного вивчення конкретних предметів, фактів, явищ.
- Зменшення кількості навчальних годин протягом тижня, вилучення їх для предметів розвивального циклу.

Проте, разом з тим, інтеграція навчання вимагає майстерності, творчості, натхнення, бажання вчителя, ретельної підготовки, особистісно орієнтованого спілкування з учнями.

Головна ідея тематичного інтеграційного навчання - сприяння успішній реалізації нових освітніх завдань, визначених Державним стандартом початкової освіти.

Тематична інтеграція має певні шляхи реалізації своїх завдань:

1. Інтегровані уроки.
2. Інтегровані заняття.
3. Інтегровані курси.
4. Бінарні уроки.
5. Інтегровані тематичні дні.
6. Уроки з міжпредметними зв'язками.
7. Тематичне навчання.

Досвід проведення інтегрованих уроків засвідчує, що їх методика вимагає високого професіоналізму та ерудиції вчителів. Саме пошуки шляхів удосконалення системи освіти в початковій школі привели до відродження такого методичного явища як інтеграція навчання.

Література

1. Державний стандарт базової і повної середньої освіти. Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 р. № 873).
2. Савченко О. Я. Дидактичні особливості інтегрованих уроків. Початкова школа. – 1992. - №1 с. 2 – 9.
3. Харковенко Т.П. Інтегроване навчання в початковій школі – важлива передумова для формування творчої особистості учня.
4. Посібник для вчителя початкових класів . - Кодима, 2018.- 106 с.
5. <http://osvita.ua/>

Abstract. In this work the integrated approach is examined in the studies of junior schoolchildren. The state standard of primary general education is envisage one of the most important tasks of school is all-round development of child, his talents, capabilities, компетенностей and through abilities in accordance with age-old and individual психофізіологічних features and necessities, forming of values, development of independence, work and curiosity. The task of emergency weight is maintenance for the child of positive relation and

interest in studies. These tasks are realized by totality of educational objects, each of that - it component part of maintenance of primary education is important. For this reason lessons at initial school must carry new creative character, including the extraordinarily valuable and productive searches of pedagogical science and practices in relation to development of the integrated courses and lessons.